

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Аврам Моис Ескенази, ИМИ – БАН
по конкурс за професор в област на висше образование
4. Природни науки, математика и информатика,
Професионално направление: 4.6 Информатика и компютърни науки,
Научна специалност: 01.01.12 – Информатика (приложения в лингвистичните
изследвания и научното откритие), обявен в ДВ бр. 32/24.04.2012

Това становище представям като член на Научното жури по цитирания конкурс, на основание на зап. 164/23.05.2012 на Директора на ИМИ - БАН, както и на решение на Научното жури по процедурата (Протокол 1 от 05.07.2012). То е изготвено в съответствие със ЗРАСРБ, Правилника на МС за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академичния състав на БАН и съответния Правилник на ИМИ - БАН.

За конкурса е подал документи **единствен кандидат - доц. д-р Владимир Борисов Периклиев.**

Представените от кандидата документи и материали по конкурса са изготвени и систематизирани грижливо и дават възможност да се направи обективна и пълна оценка за съответствие с изискванията на ЗРАСРБ - чл.29.(1) и с Правилника за приложението му - чл.60 (1).

По-точно:

1. От приложените документи и направената от мене справка в базата данни на бившата ВАК става ясно, че кандидатът има придобита образователна и научна степен "доктор" през 1984 г.

2. От приложените документи, вкл. удостоверение за трудов стаж, е видно, че кандидатът много повече от две години (от 1991 г.) е заемал необходимата академична длъжност "доцент", като е бил изследовател както в по-тясното научно направление на конкурса (визирам уточнението в скобите), така и в една по-широката област – сечение на информатиката и лингвистиката.

3. За участие в конкурса кандидатът е представил едно изключително силно, но излишно обширно множество от **2 монографии** и 30 публикации – всички на английски език и всички в чужбина. От статиите 18 са в списания и 12 - в сборници от конференции. За всички тези работи е ясно, че не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен "доктор", защото са публикувани след защитата през 1984 г. Подобен извод може да се направи за 28 от 32-те работи (вкл. двете монографии) по отношение придобиването на званието "ст.н.с./доцент" – те са публикувани след 1991 г. Тези трудове далече надхвърлят изискванията на чл.2 т.4 на Правилника на ИМИ. Освен това, формално погледнато, кандидатът можеше дори да не представя статиите, след като представя монографии.

При съотношение 22 самостоятелни работи (сред които и двете монографии) към 10 в съавторство не може да има и сянка от съмнение за личния принос на доц.Периклиев. Изключително впечатляващи са издателствата и местата на публикуване - една гаранция за световна известност на кандидата сред неговата професионална научна общност. За последното говорят и **130-те забелязани цитирания** (всички в чужбина), списък на които кандидатът е представил и чийто брой надхвърля в пъти изискваните от чл.2 т.4 на Правилника на ИМИ 20 броя. Отлично впечатление оставят също представените от кандидата немалък брой **положителни впечатляващи коментари** на известни учени за резултати на д-р Периклиев (чл.2 т.6 на Правилника на ИМИ). Към това искам да обърна внимание и на още един много показателен положителен факт. В отчета на ИМИ БАН за

2011 г. (т.2.2, с.8) като **най-силно научно-приложно постижение на Института** (и единствено в отчета, съгласно изискванията на БАН) са посочени двете **монографии, с които д-р Периклиев участва в този конкурс.**

Задачата на становището не е да анализира подробно и да систематизира научните и научно-приложните приноси на кандидата - това е задача, оставена на рецензиите.

За да докажа обаче заключението си, ще обърна внимание на някои от характеристиките на научните и научно-приложни работи на доц. Периклиев, които са ми направили най-силно впечатление. Аз не мога да оценя директно лингвистичната ценност и оригиналност на М-1 (първата монография), но съм убеден, че те са налице, основавайки се на мненията на видните специалисти в тази област. Като информатик обаче, част от чиито научни интереси и резултати са свързани с разпознаването и класификацията, ясно виждам един оригинален евристичен подход (каквито впрочем са повечето в тази област), благодарение на който се класифицират групи естествени езици по определени лингвистични признаци (начините на представяне на родствените връзки в съответния език), при това със стремеж отликите да се свеждат до минимални множества от признаци. Към това следва да добавя и един допълнителен положителен елемент – използвания програмен инструментариум, характерен за изследванията по изкуствен интелект. Впрочем кандидатът и другаде демонстрира, че или владее, или най-малкото умее да подбере подходящия за конкретните си цели математически или информатичен апарат – един пример е предикатната логика, използвана с лекота и резултатност в [1].

Към чисто научно-изследователската дейност на доц. Периклиев могат да се добавят още дейности и постижения, съответстващи на отделните изисквания на чл.3 на Правилника на ИМИ:

- участие като ръководител на 2 проекта с ФНИ и в 2 чуждестранни индивидуални проекта;
- участие в програмния комитет на 3 международни научни конференции;
- активно участие с доклади на научни събития;
- изнесени 2 лекции в много авторитетни научни институции (Max Plank Institute и Carnegie Mellon University);
- участия като рецензент на доклади на международни научни мероприятия и на статии в международни научни списания и като член на редколегиата на едно от тях;
- неколкостранни участия в организирането на олимпиади по математическа лингвистика;
- дейности по популяризиране на математическата лингвистика – преводи на текстове и създаване на задачи;
- значителен брой приложени в практиката резултати от научна дейност, преди всичко 10 компютърни програми, в чието създаване е участвал.

Като **неизпълнени изисквания** на нормативните документи, най-вече на Правилника на ИМИ, отбелязвам липсата на докторанти, както и на преподавателска дейност на кандидата. Наистина е жалко учен със световен авторитет да не създава ако не школа, то поне кръг от възпитаници, които да продължат плодотворните му научни изследвания. Мисля обаче, че още не е късно и силно се надявам изборът му за професор да стимулира кандидата към бързо преодоляване на указаните слабости.

Познавам кандидата повече от 25 години като колега в ИМИ. Винаги съм бил много положително впечатляван от съдържателните и ясно изнесени от него доклади на научни мероприятия.

На основание на казаното дотук давам **положителна оценка** на всички представени материали от доц. д-р Владимир Борисов Периклиев. Убедено считам, че

(макар и не съвсем балансирано) той удовлетворява изискванията на ЗРАСРБ и на останалите нормативни документи, цитирани в началото и взети от мене предвид, за заемане на длъжността професор в ИМИ, БАН. Поради тези причини **предлагам** на почитаемото Научно жури да предложи на НС на ИМИ **да бъде той избран за професор по този конкурс.**

София, 17.08.2012

Член на научното жури:

(проф. д-р Аврам Ескенази)